

Praktické informace pro klienty ÚP ČR

ÚŘAD PRÁCE ČR

**PARTNER PRO NEZAMĚSTNANÉ
I ZAMĚSTNAVATELE**

Úřad práce ČR

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

**PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST**
www.esfcr.cz

ÚŘAD PRÁCE ČR – PARTNER PRO NEZAMĚSTNANÉ I ZAMĚSTNAVATELE

Úřad práce ČR (ÚP ČR) je samostatnou organizační složkou státu. Zřizovatelskou funkci plní Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV). ÚP ČR má téměř 250 kontaktních pracovišť po celé republice a jeho hlavním úkolem je pomoci lidem bez zaměstnání se vstupem nebo co nejrychlejším návratem na trh práce.

V případě, že člověk přijde o práci, měly by jeho první kroky vést právě na ÚP ČR. Pokud osobně a písemně požádá o zprostředkování vhodného zaměstnání příslušné kontaktní pracoviště ÚP ČR, v jehož správním obvodu má trvalé bydliště (dle §5 písm. b) Zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti), a zároveň splní zákonem stanovené podmínky (podle Zákona č. 435 /2004 Sb., o zaměstnanosti § 25) pro zařazení do evidence, stane se uchazečem o zaměstnání.

POZOR! Na ÚP ČR uchazeč žádá (především) o zprostředkování zaměstnání, nikoli jen o podporu v nezaměstnanosti. Také není možné požadovat zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání jen proto, aby člověk splnil podmínku pro poskytnutí sociální dávky nebo z důvodu platby zdravotního pojištění.

Obsah

ÚP ČR poskytuje	4
Informační služby v oblasti pracovních příležitostí	4
V oblasti poradenských služeb poskytuje poradenství pro	4
ÚP ČR nabízí zaměstnavatelům	4
Potřebné doklady	5
Občan	6
Absolvent po ukončení studia	6
Po ukončení zaměstnání	6
Po skončení podnikání	6
Po ukončení rodičovské dovolené	6
Po ukončení péče o osobu blízkou	6
Po odejmutí invalidního důchodu 3. stupně	6
Povinnosti uchazeče o zaměstnání	7
Do evidence uchazečů o zaměstnání NEMŮŽE ÚP ČR zařadit	7
Vhodné zaměstnání	8
Důvody vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání	8
Na ÚP ČR můžete i v případě, že práci máte	9
Pojištění v době evidence	10
Pružnost a rychlost se vyplácí	10
Moderní formy hledání práce	11
Jsem v evidenci uchazečů o zaměstnání už delší dobu, co dál?	11
Podpora v nezaměstnanosti	12
Doba výplaty podpory v nezaměstnanosti	12
Výše podpory v nezaměstnanosti	13
Možnost přivýdělku	13
Ohlašovací povinnost v případě nástupu do zaměstnání	14
Kam pro další rady?	14
Aktivní politika zaměstnanosti (APZ)	15
Veřejně prospěšné práce (VPP)	16
Společensky účelná pracovní místa (SÚPM) – vyhrazená pro uchazeče o zaměstnání	16
Společensky účelné pracovní místo (SÚPM) nově zřízené zaměstnavatelem	17
Příspěvek na zapracování	17
Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program	17
Zřízení SÚPM za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti (SVČ)	18
Další formy pomoci pro uchazeče o zaměstnání v rámci podpory úspěšného podnikání	19
Rekvalifikace, poradenství	20
Rekvalifikace zabezpečovaná ÚP ČR	20
Zvolená rekvalifikace	21
Rekvalifikace u zaměstnavatele	22
Pracovní rehabilitace	22

Informační a poradenská střediska pro volbu a změnu povolání při ÚP ČR (IPS)	23
Job club	25
Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením (OZP)	26
Povinný podíl	26
OZP a hledání zaměstnání	26
Příspěvek na zřízení chráněného pracovního místa	27
Příspěvek na částečnou úhradu provozních nákladů CHPM	27
Příspěvek na podporu zaměstnávání OZP	28
Sleva na dani	28
Projekty a nástroje na podporu zaměstnanosti z prostředků EU	29
Regionální individuální projekty (RIP)	29
Projekty zaměřené na mladé uchazeče o zaměstnání	30
Odborné praxe pro mladé do 30 let	30
Realizace Záruk pro mladé	31
„Iniciativy podpory zaměstnanosti mládeže pro region NUTS 2 Severozápad“	32
Projekty zaměřené na zaměstnavatele a jejich zaměstnance	33
Vzdělávejte se pro růst! – regiony	32
Národní individuální projekty (NIP)	34
Projekty zaměřené na zaměstnavatele a jejich zaměstnance	34
Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců (POVEZ)	34
Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II (POVEZ II)	34
Projekty zaměřené na uchazeče o zaměstnání	36
Vzdělávejte se pro růst! – pracovní příležitosti	34
„Vzdělávání a dovednosti pro trh práce“ (VDTP)	34
Osobní kontakt se zaměstnavatelem – monitoring trhu práce	38
Povinnosti zaměstnavatele	39
Hlášení plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením	39
Hlášení hromadného propouštění zaměstnanců	39
Informační povinnost zaměstnavatele při zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí	39
Insolvenční řízení a povinnost zaměstnavatele	40
Činnost dítěte	40
Práce v zahraničí	41
EURES	41
Informace o zaměstnávání zahraničních pracovníků	42
Zaměstnanecká a modrá karta	42
Povolání k zaměstnávání cizince	43
Zaměstnávání občanů Evropské unie	44

ÚP ČR poskytuje:

Informační služby v oblasti pracovních příležitostí, zejména o:

- volných pracovních místech v ČR a zemích EU,
- situaci na trhu práce v ČR a zemích EU,
- podmínkách zaměstnávání v zahraničí,
- možnostech dalšího vzdělávání.

V oblasti poradenských služeb poskytuje poradenství pro:

- volbu a změnu povolání,
- rekvalifikace,
- zprostředkování vhodného zaměstnání,
- pracovní rehabilitaci.

ÚP ČR nabízí zaměstnavatelům:

- informační a poradenské služby v oblasti pracovních příležitostí,
- zprostředkování volných pracovních míst uchazečům či zájemcům o zaměstnání,
- informace z oblasti podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením,
- různé druhy příspěvků v rámci řady nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti a široké portfolio projektů zaměřených na podporu zaměstnávání konkrétních skupin uchazečů o zaměstnání.

Potřebné doklady

Před první návštěvou ÚP ČR si můžete na portálu MPSV stáhnout „Žádost o zprostředkování zaměstnání“

www.portal.mpsv.cz/sz/obcane/formulareobcana

a další potřebné formuláře služeb zaměstnanosti. S sebou si určitě vezmete platný průkaz totožnosti (občanský průkaz, cestovní pas) nebo náhradní doklad, kterým prokážete svou totožnost a místo bydliště. Pokud jste absolvent, nezapomeňte na doklad o nejvyšším ukončeném vzdělání. V případě, že jste pracovali, je nutno doložit potvrzení o ukončení pracovněprávního vztahu, zápočtový list a potvrzení o výši průměrného měsíčního čistého výdělku nebo

evidenční list důchodového pojištění. Pokud jste ukončili podnikání, vezměte s sebou „Potvrzení OSSZ o účasti na důchodovém pojištění“, které vám vystaví na příslušné okresní správě sociálního zabezpečení. Hledáte-li novou práci po skončení rodičovské dovolené, péče o osobu blízkou nebo pobírání plného invalidního důchodu pro invaliditu 3. stupně (ID 3. st.), budete potřebovat potvrzení o ukončené náhradní době. V případě, že uvedené doklady nemáte, je vhodné, aby vám zaměstnavatel potvrdil potřebné údaje na formuláři pro účely posouzení nároku na podporu v nezaměstnanosti, který si můžete stáhnout na adrese:

www.portal.mpsv.cz/sz/obcane/formulareobcana

nebo o něj požádat na INFO centru nebo pracovníka, který přijímal vaši žádost o zprostředkování zaměstnání. Všechny doklady, kromě těch, kterými prokazujete svou totožnost, můžete doložit dodatečně při dalších návštěvách ÚP ČR. Jejich absence při prvním kontaktu tedy není překážkou k podání žádosti o zprostředkování zaměstnání. Do evidence vás však ÚP ČR zařadí až po jejich předložení, kdy prokážete, že jste splnili podmínky pro zařazení

podle zákona o zaměstnanosti. Níže je pro lepší orientaci uveden stručný přehled potřebných dokladů.

Občan:

- platný průkaz totožnosti (občanský průkaz, cestovní pas)
- nebo platný náhradní doklad (+ např. ŘP nebo cestovní pas s fotografií)

Absolvent po ukončení studia:

- výše uvedené + doklad o nejvyšším ukončeném vzdělání

Po ukončení zaměstnání:

- potvrzení o ukončení pracovněprávního vztahu (např. dohoda, výpověď), důvod ukončení pracovněprávního vztahu
- zápočtový list
- potvrzení o výši průměrného měsíčního čistého výdělku z posledního ukončeného zaměstnání
- potvrzení od zaměstnavatele o vyplacení odstupného (bylo-li vyplaceno)
- potvrzení o výkonu činnosti (v případě, že máte nějaký doplňkový příjem, např. dohodu, částečný pracovní úvazek), tedy tzv. nekolidujícího zaměstnání
- evidenční list důchodového pojištění nebo potvrzení doby důchodového pojištění
- doklad o nejvyšším ukončeném vzdělání
- doklad o zdravotním znevýhodnění nebo o invaliditě, případně o jiném zdravotním omezení, ke kterému je nutné přihlížet při výběru vhodného zaměstnání

Po skončení podnikání:

- potvrzení OSSZ o účasti na důchodovém pojištění

Po ukončení rodičovské dovolené:

- rodný list dítěte

Po ukončení péče o osobu blízkou:

- potvrzení ÚP ČR o době péče o závislou osobu

Po odejmutí invalidního důchodu 3. stupně:

- rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu 3. st. + přiznání invalidity 3. stupně z ČSSZ
- rozhodnutí o odejmutí nebo změně invalidního důchodu + invalidity 3. stupně z ČSSZ

Povinnosti uchazeče o zaměstnání

V první řadě musíte spolupracovat s ÚP ČR, plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání, poskytovat ÚP ČR součinnost při zprostředkování zaměstnání a řídit se jeho pokyny. Rovněž je třeba, abyste zprostředkovateli/ce sdělili údaje o zdravotním stavu a zda jste osobou se zdravotním postižením nebo zdravotním omezením. Pokud uplatňujete pracovní omezení ze zdravotních důvodů, musíte ho doložit lékařským posudkem praktického lékaře. Vaší povinností je rovněž podrobit se na žádost ÚP ČR vyšetření za účelem posouzení vašeho zdravotního stavu a vydání lékařského posudku, pokud žádáte o zabezpečení pracovní rehabilitace, poskytnutí příspěvku na vytvoření chráněného pracovního místa, anebo uvádíte zdravotní důvody, které vám brání v plnění povinností uchazeče o zaměstnání, v nástupu na rekvalifikaci nebo vás omezují ve výkonu určité profese.

Do evidence uchazečů o zaměstnání NEMŮŽE ÚP ČR zařadit:

- osobu pracující v ČR nebo v zahraničí (pracovní poměr nebo služební poměr), pokud její měsíční výdělek přesáhne polovinu minimální mzdy platné pro ČR,
- OSVČ (osobu samostatně výdělečně činnou – podnikatele, živnostníka...),
- studenta (pokud studuje v denním studiu a nezískal v posledních dvou letech zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění v délce alespoň 12 měsíců),
- rodiče na mateřské dovolené (pobírajícího peněžitou pomoc v mateřství v době před porodem a 6 týdnů po porodu),
- osobu, která je ze zdravotních důvodů uznána jako dočasně neschopná práce,
- osobu, která je plně invalidní a není schopna vykonávat práci za zcela mimořádných podmínek (3. stupeň invalidity),
- osobu vykonávající trest odnětí svobody, vykonávající ochranné opatření zabezpečovací detence nebo která je ve vazbě.

Vhodné zaměstnání

ÚP ČR vám bude zprostředkovávat takové zaměstnání, které odpovídá vaší zdravotní způsobilosti a bude přihlížet k vaší kvalifikaci, schopnostem, dosavadní praxi, dopravní dostupnosti a možnosti ubytování. Přesto se může stát, že se vám zprostředkované pracovní místo nebude zdát ideální. ÚP ČR totiž musí vždy brát v potaz konkrétní a aktuální situaci na trhu práce a v neposlední řadě také to, zda splňujete požadavky zaměstnavatele na tu či onu pozici. V takovém případě je dobré vědět, že v případě odmítnutí vhodného zaměstnání bez uvedení vážných důvodů vás může ÚP ČR z evidence uchazečů o zaměstnání sankčně vyřadit na dobu 6 měsíců. Po tu dobu si budete muset hradit zdravotní pojištění, pokud tedy nenastoupíte do práce a nebudete důchodově pojištěni.

Důvody vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání

Pokud s ÚP ČR spolupracujete, poskytujete potřebnou součinnost a řídíte se jeho pokyny, nemůžete být z evidence vyřazení. Dle zákona však existují případy, kdy ÚP ČR uchazeče z evidence vyřadit může. Mezi ty nejčastější patří, když:

- uchazeč neoznámí nástup do zaměstnání,
- uchazeč neoznámí zahájení samostatné výdělečné činnosti,
- uchazeč neoznámí zahájení denního studia,
- uchazeč nebude schopen podle lékařského posudku plnit povinnost součinnosti s ÚP ČR při zprostředkování zaměstnání,
- uchazeč nelegálně pracuje,
- uchazeč zruší svůj souhlas se zpracováním osobních údajů,
- uchazeč odmítne bez vážných důvodů nastoupit do vhodného zaměstnání,
- uchazeč odmítne nastoupit na dohodnutou rekvalifikaci nebo se rekvalifikace neúčastní či nabídku rekvalifikace odmítne,
- uchazeč neposkytuje součinnost při vypracování a plnění individuálního akčního plánu,
- uchazeč odmítne vyšetření svého zdravotního stavu.

Důležité pro setrvání v evidenci je vždy plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání, projednat v termínu doporučené zaměstnání (tzv. doporučenku) a osobně docházet na ÚP ČR ve stanoveném termínu. O vyřazení z evidence vydá ÚP ČR rozhodnutí. Chcete-li předejít sankčnímu vyřazení z evidence ÚP ČR, pozorně se **seznamte s právy a povinnostmi uchazeče o zaměstnání** na adrese

www.portal.mpsv.cz/sz/obcane/pravpov_uch.

Toto poučení obdrží každý uchazeč o zaměstnání v písemném vyhotovení při podání žádosti o zprostředkování zaměstnání na ÚP ČR.

Na ÚP ČR můžete i v případě, že práci máte

Do evidence ÚP ČR se můžete nechat zařadit také jako zájemce o zaměstnání. Pokud jste na mateřské či rodičovské dovolené, student nebo pracující, máte možnost stát se zájemcem o zaměstnání. Na rozdíl od uchazeče se zájemcem o práci může stát kdokoli, kdo má zájem o zprostředkování zaměstnání, a za tímto účelem požádá kterékoli kontaktní pracoviště ÚP ČR bez ohledu na trvalé bydliště o zařazení do evidence zájemců o zaměstnání. Zájemci o zaměstnání zprostředkovává ÚP ČR vhodné zaměstnání, poskytuje mu kariérové poradenství a může mu zabezpečit i rekvalifikaci, a to v územním obvodu jeho bydliště. Zájemce o zaměstnání nemá nárok na podporu při rekvalifikaci.

Pojištění v době evidence

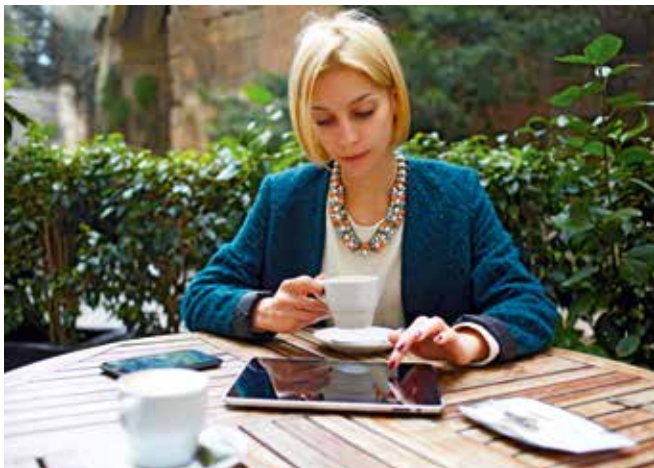
Po dobu evidence na ÚP ČR za vás, jakožto uchazeče o zaměstnání, hradí zdravotní pojištění stát. Náhradní doba pojištění, která se započítává do potřebných let pojištění na důchod, je započítána za období, po které vám náleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci. Dále pak v rozsahu nejvýše tří let též po dobu, po kterou vám podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáleží s tím, že tato doba tří let se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod. Doba, po kterou podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležela před dosažením věku 55 let, se do ní započítává v rozsahu nejvýše 1 roku a nezapočítává se do ní doba účasti na pojištění podle § 6 odst. 1 písm. a) a odst.2, a doba výkonu výdělečné činnosti, která podle zvláštního předpisu nebrání zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, a to i když tato činnost zakládá účast na pojištění.

Pružnost a rychlost se vyplácí

Dnešní doba vyžaduje rychlé akce a rozhodování. Technologie se vyvíjejí raketovou rychlostí a požadavky zaměstnavatelů rostou. Je tedy na čase přestat trvat na tom, že budete dělat celý život to, co jste vystudovali a být připraveni na změnu. Právě o to jde při rozhodování o přijetí nové práce. Když přijdete o zaměstnání, je na místě začít hledat nové zaměstnání okamžitě, pokud možno už ve výpovědní době. Může se vám totiž stát, že než nové místo najdete, uplyne i několik měsíců. Výběrová řízení nejsou ve většině případů otázkou jednoho dne. Kromě tradičních způsobů, jako je pročitání inzerátů v tisku či dotazování se v podnicích, existují i další možnosti. Každé pracoviště ÚP ČR zveřejňuje nabídku volných pracovních míst v daném okrese na nástěnce. V prostorách budov ÚP ČR jsou bezplatně dostupné také informační kiosky. Jejich prostřednictvím si můžete projít aktuální přehled volných pracovních míst na integrovaném portálu MPSV

www.portal.mpsv.cz/sz

a využít bezplatný přístup na internet ke správě vašeho portfolia, inzerátu a životopisu. A nebojte se „rozhodit sítě“ i mezi své známé a přátele. V dnešní době jsou i personalisté zavaleni hromadou životopisů, které jim zájemci o zaměstnání posílají. A ruku na srdce – je pravděpodobnější, že pokud si mají z toho kvanta vybrat, zvolí toho zájemce, o kterém už někdy slyšeli, mají na něj dobré reference ať už ze strany stávajících zaměstnanců nebo třeba klientů, nebo uvidí kvalitně zpracovaný životopis a motivační dopis.

Moderní formy hledání práce a zaměstnanců

Pokud se zaregistrujete na Integrovaný portál MPSV, můžete si například nechat posílat informace o volných pracovních místech e-mailem nebo prostřednictvím SMS. Každé ráno obdržíte aktuální seznam nových pozic podle předem zadaného výběru. Registrace na portálu přináší uchazečům i zaměstnavatelům služby navíc a zjednoduší hledání práce či vhodných zaměstnanců. Díky ní si pak na portálu budete moci mj. vytvořit vlastní inzerát. Po přihlášení do vašeho internetového profilu se vám otevře přístup ke správě vašeho portfolia, inzerátu, životopisu a elektronickým nabídkám trhu práce na míru, v případě zaměstnavatelů ke správě nabízených volných pracovních míst či vyhledávání v databázi uchazečů.

Jsem v evidenci uchazečů o zaměstnání už delší dobu, co dál?

Pokud jste v evidenci uchazečů o zaměstnání nepřetržitě déle než 5 měsíců (ale může to být i kratší doba), vypracuje s vámi ÚP ČR tzv. individuální akční plán. Ten vám ÚP ČR vypracuje i na základě vaší žádosti. Plán obsahuje aktivity, které mají přispět ke zvýšení možnosti vašeho uplatnění na trhu práce. ÚP ČR nabízí také poradenské programy, rekvalifikace, pracovní rehabilitaci nebo realizuje projekty zaměřené na zvýšení zaměstnatelnosti financované z evropských i národních prostředků.

Podpora v nezaměstnanosti

Na podporu v nezaměstnanosti máte nárok, pokud prokážete, že jste během posledních dvou let před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání získali dobu důchodového pojištění alespoň 12 měsíců, a to ze zaměstnání nebo při výkonu jiné výdělečné činnosti. Jednoduše řečeno, pokud jste v uplynulých dvou letech odpracovali minimálně 12 měsíců a během té doby jste si platili důchodové pojištění, například i v rámci „brigád“. Do rozhodného období se započítávají i tzv. náhradní doby, což je třeba období, kdy člověk pobírá invalidní důchod pro invaliditu 3. stupně, osobně pečuje o dítě do čtyř let věku nebo o osobu blízkou (II., III. IV. stupeň závislosti) nebo vykonává dlouhodobou dobrovolnickou službu, která překračuje v průměru 20 hodin v kalendářním týdnu apod. Překrývají-li se doby důchodového pojištění, započítávají se jen jednou. Od října 2015 nově nemají na podporu v nezaměstnanosti nárok členové obchodních společností a družstev. V rámci žádosti o podporu v nezaměstnanosti tak musí všichni budoucí uchazeči o zaměstnání dokládat, že nejsou jednateli či společníky.

Doba výplaty podpory v nezaměstnanosti

Podporu v nezaměstnanosti vyplácí ÚP ČR během tzv. podpůrčí doby. Podpůrčí doba činí u uchazeče o zaměstnání:

- a) do 50 let věku 5 měsíců,
- b) nad 50 do 55 let věku 8 měsíců,
- c) nad 55 let věku 11 měsíců.

Rozhodující pro délku podpůrčí doby je věk uchazeče o zaměstnání dosažený ke dni podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti.

Nárok na podporu v nezaměstnanosti zaniká v případě, že ÚP ČR vyřadí uchazeče pro neplnění součinnosti z evidence. Zaniká také poté, co skončí podpůrčí doba a dále v okamžiku, kdy si uchazeč najde zaměstnání nebo začne podnikat. Podporu v nezaměstnanosti nevyplácí ÚP ČR ani v době, kdy člověk pobírá starobní důchod, dávky nemocenského pojištění či podporu při rekvalifikaci nebo v případě vzetí do vazby.

Výše podpory v nezaměstnanosti

Podpora v nezaměstnanosti činí v prvních dvou měsících podpůrní doby 65 %, další dva měsíce 50 % a po zbývající dobu 45 % průměrného měsíčního čistého výdělku z posledního zaměstnání. V případě osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) bere ÚP ČR v potaz poslední vyměřovací základ v rozhodném období přepočtený na jeden kalendářní měsíc. Maximální částka podpory v nezaměstnanosti činí 0,58násobek průměrné mzdy v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí předchozího kalendářního roku (v roce 2015 je to tedy 14 604 Kč). Pokud jste před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání bez vážného důvodu ukončili poslední zaměstnání sami nebo dohodou se zaměstnavatelem, je po celou dobu procentní sazba podpory v nezaměstnanosti 45 % průměrného měsíčního čistého výdělku. Maximální výše podpory při rekvalifikaci je 0,65násobek průměrné mzdy v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí předchozího kalendářního roku (v roce 2015 je to 25 179 Kč, maximální výše podpory při rekvalifikaci tedy v tomto roce činí 16 366 Kč).

Možnost přivýdělku

Jako uchazeč o zaměstnání si můžete v době, kdy jste v evidenci ÚP ČR, přivydělat v tzv. nekolidujícím zaměstnání. Hrubý příjem ale nesmí v tomto případě přesáhnout polovinu minimální mzdy. V roce 2015 je minimální mzda 9 200 Kč, možnost přivýdělku tedy činí 4 600 Kč hrubého. Od ledna roku 2016 bude minimální mzda 9 900 Kč, vydělat si tak budete moci 4 950 Kč hrubého. V případě přivýdělku v rámci několika pracovních poměrů se konečné výše odměn sčítají. Bez ohledu na výši měsíčního výdělku nebo odměny má klient povinnost nahlásit ÚP ČR informaci, že pracuje, a to už při podání žádosti o zprostředkování zaměstnání nebo nejpozději

v den nástupu k výkonu této činnosti. Zároveň musíte ve lhůtě stanovené ÚP ČR dokládat výši hrubého měsíčního výdělku nebo odměny. Po celou dobu trvání nekolidujícího zaměstnání pozastaví ÚP ČR výplatu podpory v nezaměstnanosti.

Ohlašovací povinnost v případě nástupu do zaměstnání

Jestliže získáte novou práci, jste povinni osobně nebo písemně oznámit ÚP ČR nástup do zaměstnání nejpozději do 8 kalendářních dnů ode dne nástupu do zaměstnání či zahájení samostatné výdělečné činnosti. Stejný postup platí při nástupu k dennímu studiu. Nesplnění oznamovací povinnosti by mohlo vést k vyřazení, což by mohlo negativně ovlivnit vaši další případnou evidenci na ÚP ČR. V případě tzv. nekolidujícího zaměstnání musíte nahlásit tuto skutečnost na ÚP ČR nejpozději v den nástupu do práce.

Kam pro další rady?

Možností je několik. Můžete se obrátit na místně příslušné kontaktní pracoviště ÚP ČR a požádat o pomoc. K dispozici je vám také Call centrum ÚP ČR. Jeho pracovníci jsou připraveni odpovídat na vaše dotazy denně od pondělí do pátku od 8.00 do 20.00 hodin na telefonním čísle 844 844 803. Hovory jsou zpoplatněny sdíleným tarifem modrá linka dle tarifikace operátora, z jehož sítě voláte. Své dotazy můžete posílat také na e-mail:

kontakti.centrum@mpsv.cz

nebo

callcentrum@mpsv.cz

Aktivní politika zaměstnanosti (APZ)

Hlavním cílem všech nástrojů APZ je umožnit lidem, kteří jsou delší dobu bez práce nebo jsou jinak znevýhodněni na trhu práce, zachování nebo naopak získání pracovních návyků. Součástí APZ je podpora vytváření nových pracovních míst prostřednictvím poskytování příspěvků zaměstnavatelům, kteří se rozhodnou zaměstnat uchazeče o zaměstnání nebo uchazečům o zaměstnání, jež chtějí vykonávat samostatně výdělečnou činnost. Jejich podstata spočívá, jednoduše řečeno, v tom, že pokud zaměstnavatel bude chtít přijmout na nově vzniklé nebo uvolněné místo uchazeče o zaměstnání, může na základě uzavřené písemné dohody získat od ÚP ČR příspěvek na částečnou úhradu mzdových nákladů včetně povinných odvodů, nebo třeba příspěvek na částečnou úhradu prvotních nákladů nutných k vytvoření a vybavení takového místa. Poskytnutí příspěvku, jeho výše a doba, po kterou bude ÚP ČR příspěvek vyplácet, se pak odvíjí od limitů stanovených zákonem o zaměstnanosti a konkrétní dohody mezi ÚP ČR a zaměstnavatelem. Díky příspěvku má zaměstnavatel motivaci přijmout uchazeče o zaměstnání, který zase získá možnost oživit si nebo získat pracovní návyky, což může zužitkovat následně, pokud by znovu hledal práci. V řadě případů si zaměstnavatelé takové pracovníky, poté, co si je vyzkouší v praxi, ponechávají v pracovním poměru i po skončení vyplácení příspěvku. Příspěvky nejsou nárokové a vzhledem k tomu, že se jedná o prostředky ze státního rozpočtu, musí s nimi ÚP ČR nakládat efektivně, účelně a hospodárně.

Veřejně prospěšné práce (VPP)

Tento nástroj APZ patří mezi často využívané. Je určen pro pracovní uplatnění uchazečů o zaměstnání, kteří patří do kategorie tzv. obtížně umístitelných, především v oblasti méně kvalifikovaných a pomocných prací. ÚP ČR tato místa vytváří v souladu se zákonem jako krátkodobé pracovní příležitosti a přispívá na ně po dohodnutou dobu max. 12 měsíců, ve výjimečných odůvodněných případech až dva roky. VPP zaměstnavatelé nejčastěji využívají při úklidu a údržbě veřejných prostranství a zeleně, pomocných pracích při opravách veřejného majetku, v charitě, ve zdravotnických či kulturních zařízeních, sociálních službách, v lesnictví, v rámci zaměstnávání osobních asistentů, asistentů kriminality či dohledové služby, ve školství nebo k zajištění dalších veřejně prospěšných činností. Obce a kraje je mohou využít také při odstraňování následků živelných pohrom nebo zimních či jarních údržbách veřejného prostranství či zeleně. ÚP ČR pomůže uchazečům o zaměstnání získat na určitou dobu zaměstnání. Obce, kraje a obecně prospěšné instituce mohou získat zase tolik potřebné zaměstnance.

Společensky účelná pracovní místa (SÚPM) – vyhrazená pro uchazeče o zaměstnání

Zaměstnavatelé, kteří se rozhodnou taková místa vytvořit, mohou dostat od ÚP ČR příspěvek na mzdové náklady jednoho zaměstnance max. do výše 15 tisíc Kč měsíčně, a to po dobu maximálně jednoho roku. V případě, že zaměstnají mladého člověka do 30 let, uchazeče nad 50 let věku, osobu se zdravotním postižením nebo uchazeče o zaměstnání, který je v evidenci ÚP ČR nepřetržitě déle

než 24 měsíců, může se částka vyšplhat až na 24 tisíc Kč měsíčně. Maximální hranice stanoví centrálně Generální ředitelství ÚP ČR. Jednotlivé krajské pobočky ÚP ČR je mohou upravit podle konkrétní situace na lokálním trhu práce. Významnou roli při jejich stanovení hraje míra znevýhodnění konkrétního uchazeče, aktuální situace na trhu práce v místě, mzdová hladina, počet a struktura uchazečů o zaměstnání v evidenci ÚP ČR apod.

Společensky účelné pracovní místo (SÚPM) nově zřízené zaměstnavatelem

V případě, že zaměstnavatel zřídí ve své firmě nové pracovní místo, na které chce přijmout uchazeče o zaměstnání, může získat příspěvek na pořízení nezbytně nutného vybavení tohoto místa. Příspěvek poskytuje ÚP ČR jednorázově a zaměstnavatel je povinen obsazovat takto podpořené pracovní místo uchazečem o zaměstnání z evidence ÚP ČR, kterého mu doporučí ÚP ČR, a to po dobu sjednanou v písemné dohodě uzavřené s ÚP ČR.

Příspěvek na zapracování

Příspěvek je určen zaměstnavateli, který přijímá do pracovního poměru uchazeče o zaměstnání z evidence ÚP ČR a zároveň je nutné, aby přijatého uchazeče na danou pracovní pozici zapracoval další, stávající, zaměstnanec. Jedná se především o uchazeče o zaměstnání vracející se do práce po dlouhodobé odmlce, např. po mateřské/rodičovské dovolené či poté, co pečoval o osobu blízkou, a u zaměstnavatele budou vykonávat činnost, ve které dosud nepracovali nebo na ni nemají kvalifikaci.

Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program

Jestliže zaměstnavatel přechází na nový podnikatelský program a nemůže z tohoto důvodu zabezpečit pro své zaměstnance práci v rozsahu stanovené týdenní doby nebo alespoň její části, může získat tento příspěvek. Je určen na částečnou úhradu náhrady mzdy zaměstnanců dotčených těmito změnami. Dobou přechodu na nový podnikatelský program (dobou omezení provozu) se rozumí období mezi ukončením nebo omezením stávající provozní činnosti a opětovným zahájením provozní činnosti.

Zřízení SÚPM za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti (SVC)

Pokud jste uchazeči o zaměstnání evidovaní na ÚP ČR a rozhodnete se podnikat, můžete od ÚP ČR získat příspěvek na rozjezd této činnosti. Podmínkou je, že splňujete obecná kritéria místně příslušného kontaktního pracoviště ÚP ČR pro poskytnutí příspěvku. Ke své žádosti musíte v první řadě předložit kvalitní podnikatelský záměr. Při posuzování jeho reálnosti, smysluplnosti a udržitelnosti vycházejí zaměstnanci ÚP ČR ze svých znalostí lokálního trhu práce.

Příspěvek je určen na rozjezd podnikání. Tedy na úhradu „vstupních“ nákladů při zřizování pracovního místa, tzn. nákup nezbytného vybavení souvisejícího se zřízením pracovního místa. Vybavení si musíte ponechat po celou dobu platnosti dohody. Konkrétní uznatelnost nákladů stanovuje ÚP ČR vzhledem k charakteru vykonávané činnosti. Součástí písemné dohody je také minimální doba, po kterou se zavazujete k výkonu samostatné výdělečné činnosti (zpravidla jeden až dva roky). Pokud tuto podmínku nesplníte, musíte finanční příspěvek vrátit. Výjimkou je ukončení činnosti ze zdravotních důvodů.

Další formy pomoci pro uchazeče o zaměstnání v rámci podpory úspěšného podnikání

1. poskytnutí rekvalifikačního kurzu, ve kterém se uchazeč o zaměstnání seznámí se základními znalostmi a dovednostmi, které uplatní při zakládání a dalším provozování vlastní podnikatelské činnosti, s právním minimem, povinnostmi vůči dalším státním organizacím atd.;
2. poskytnutí překlenovacího příspěvku, který je určen na částečnou úhradu některých dalších provozních nákladů v počátečním období samostatné výdělečné činnosti.

Rekvalifikace, poradenství

V návratu na trh práce pomáhají rekvalifikace, individuální a skupinová poradenství a další aktivity, které mohou být součástí individuálního akčního plánu. Na zařazení do rekvalifikačního kurzu není právní nárok, vždy záleží na posouzení konkrétního pracoviště ÚP ČR, které vyhodnotí potřeby konkrétního uchazeče s ohledem na situaci trhu práce v daném regionu.

Cílem rekvalifikace je pomoci uchazeči nebo zájemci o zaměstnání zvýšit jeho šance na trhu práce. Zkrátka umožnit mu, aby si buď udržel stávající, nebo našel nové zaměstnání. Důležité je, aby rekvalifikační kurz skutečně splnil svůj účel, proto je třeba ho vybrat s ohledem na dispozice uchazeče.

Pokud chcete, aby vám ÚP ČR hradil rekvalifikační kurz, musíte:

- být uchazečem nebo zájemcem o zaměstnání evidovaným na ÚP ČR,
- mít odpovídající vstupní předpoklady pro daný kurz (stupeň vzdělání, určité dovednosti, znalosti, např. práce s počítačem, řidičský průkaz apod.),
- být zdravotně způsobilý jak pro absolvování kurzu, tak pro výkon nové profese.

ÚP ČR vám může plně nebo částečně hradit tři varianty rekvalifikací:

- ty, které plně zajišťuje sám (tzv. zabezpečené),
- zvolené rekvalifikace,
- a rekvalifikace u zaměstnavatele.

V případě, že bez vážných důvodů (změna zdravotního stavu, rodinné důvody, stěhování apod.) na dohodnutou rekvalifikaci nenastoupíte nebo ji předčasně ukončíte, budete muset kurzovné, případně veškeré výdaje, zaplatit sami. Totéž platí, pokud po skončení rekvalifikace odmítnete nastoupit do vhodného zaměstnání odpovídajícího nově získané kvalifikaci.

Rekvalifikace zabezpečená ÚP ČR

Pokud se rozhodnete pro rekvalifikaci zabezpečenou ÚP ČR, projednejte svůj zájem o rekvalifikaci na příslušném kontaktním pracovišti ÚP ČR. Pomocí profesně poradenského rozhovoru

pracovník ÚP ČR zjistí, zda splňujete podmínky pro zařazení do rekvalifikačního kurzu a zda je pro vás rekvalifikace vhodná. Pokud je stanovisko kladné, uzavře s vámi ÚP ČR dohodu o rekvalifikaci a se vzdělávacím zařízením dohodu o provedení rekvalifikace. ÚP ČR potom na základě podepsaných dohod uhradí po ukončení kurzu náklady na rekvalifikaci (kurzovné včetně zkoušky) vzdělávacímu zařízení a uchazeči o zaměstnání může poskytnout příspěvek na výdaje spojené s rekvalifikací, jako je například jízdné. Během rekvalifikace zabezpečené ÚP ČR máte nárok na podporu při rekvalifikaci - 60 % předchozího čistého měsíčního příjmu (max. 16 366 Kč – částka platná pro rok 2015, viz kapitola „Výše podpory v nezaměstnanosti“).

Zvolená rekvalifikace

Pokud máte zájem o rekvalifikační kurz, který nezabezpečuje ÚP ČR, projednejte tuto skutečnost se svým zprostředkovatelem, zároveň vyplňte formulář s názvem „Zájem o zvolenou rekvalifikaci“

www.portal.mpsv.cz/sz/obcane/formulareobcana,

a ten předložte nejpozději 14 dní před zahájením kurzu na příslušném kontaktním pracovišti ÚP ČR. Zájem o zvolenou rekvalifikaci posoudí odborná komise ÚP ČR, a pokud jej schválí, vystaví vám pro vzdělávací zařízení potvrzení o úhradě kurzovného. Cena takto zvolené rekvalifikace nesmí přesáhnout v období 3 let částku 50 000 Kč na osobu. Proplacení rekvalifikace není nárokové a je možné jen za dobu, kdy jste v evidenci ÚP ČR, a jen pokud rekvalifikaci ukončíte úspěšně. U zvolené rekvalifikace se nevyplácí „podpora při rekvalifikaci“, ani vedlejší náklady spojené s realizací rekvalifikace.

Rekvalifikace u zaměstnavatele

O příspěvek na získání, zvýšení, obnovení nebo rozšíření kvalifikace svých zaměstnanců mohou ÚP ČR požádat i zaměstnavatelé. O tuto úhradu musí písemně požádat Úřad práce ČR, a to ještě před zahájením rekvalifikace. Formulář „Žádost o úhradu nákladů na zabezpečení rekvalifikace zaměstnanců“ (DOC) naleznete na adrese:

<https://portal.mpsv.cz/sz/zamest/kestazeni>.

Po důkladném posouzení a na základě písemné dohody může ÚP ČR poskytnout příspěvek na realizaci kurzu. Úřad práce ČR může zaměstnavatelům, kteří provádějí rekvalifikaci svých zaměstnanců v zájmu jejich dalšího pracovního uplatnění, hradit plně nebo částečně náklady spojené s touto činností.

Pracovní rehabilitace

Je komplexní proces, který umožňuje osobám se zdravotním postižením udržet si stávající zaměstnání a připravit se na povolání či pracovní činnosti, které jsou pro ně vhodné.

Zahrnuje poradenskou činnost, přípravu na budoucí povolání, přípravu k práci, specializované rekvalifikační kurzy, zprostředkování zaměstnání, udržení a změnu zaměstnání, změnu povolání, vytváření vhodných podmínek pro výkon zaměstnání a pro výkon jiné výtěžné činnosti.

Informační a poradenská střediska pro volbu a změnu povolání při ÚP ČR (IPS)

IPS jsou určena nejen mládeži, ale také rodičům, výchovným poradcům na školách či pedagogům. Zamířit do nich mohou i například rodiče po rodičovské dovolené, lidé se zdravotním postižením nebo třeba zájemci nad 50 let. Zkrátka všichni, kteří mají zájem o změnu profese nebo se zajímají o možnosti dalšího vzdělávání, bez ohledu na to, zda se jedná o evidované uchazeče o zaměstnání či nikoli. V tomto rámci se jedná o poradenství v oblasti rekvalifikací a dalšího vzdělávání, o poradenskou podporu při hledání zaměstnání (např. techniky hledání zaměstnání, tvorba životopisu, motivačního dopisu, příprava na přijímací pohovor). Všechny služby poskytuje ÚP ČR klientům bezplatně. Informace zde naleznou všichni, kdo volí obor vzdělávání, chtějí se dále vzdělávat, doplnit znalosti a dovednosti či získat zcela novou kvalifikaci.

Pokud se obrátíte na zaměstnance IPS, dozvíte se nejen to, o čem konkrétní povolání je, co musíte splňovat pro jeho výkon, jaké požadavky mají zaměstnavatelé v konkrétním oboru, ale také to, kde je možné takový obor vystudovat a jaké jsou reálné šance, že po absolvování tohoto studia najdete práci. V IPS získáte také informace o jednotlivých typech škol a jejich oborech, o jejich náročnosti, požadavcích na zdravotní stav žáků a počtech přijímaných budoucích studentů.

Poradci IPS realizují skupinová i individuální poradenství, v jejichž rámci se věnují žákům základních i středních škol. Ve spolupráci se základními školami poskytuje IPS skupinové poradenství k volbě povolání. Žáci mají možnost v rámci tohoto poradenství

pracovat s různými informačními materiály, prodiskutovat své problémy s odbornými pracovníky. Pro střední školy potom IPS realizuje besedy se studenty o tom, co je čeká při vstupu na trh práce. Poradenství k volbě povolání poskytuje IPS i individuálně formou konzultací pro žáky a jejich rodiče, s možností využití diagnostických nástrojů k posouzení profesních zájmů. Obrátit se na ně můžete i v případě, že se během studia potýkáte s nějakými problémy (např. chcete ukončit školu, přestoupit na jinou apod.).

IPS vám poskytnou aktuální informace o:

- síti středních a vysokých škol, studijních a učebních oborech, podmínkách a průběhu přijímacího řízení, nárocích a požadavcích na jednotlivá povolání,
- možnostech uplatnění absolventů jednotlivých oborů v praxi,
- situaci na trhu práce v regionu a v celé ČR,
- možnostech rekvalifikace a doplnění kvalifikace celoživotním vzděláváním.

Služba je určena nejen uchazečům a zájemcům o zaměstnání, ale také studentům, absolventům, rodičům žáků, školám a zájemcům o kariérové poradenství z řad veřejnosti. Je přístupná (a bezplatná) pro všechny zájemce z řad veřejnosti a probíhá formou individuálního poradenství nebo skupinově.

Další podrobnosti najdete na

<https://portal.mpsv.cz/sz/obcane/poradstrediska>.

Job club

Je poradenský program, jehož hlavním cílem je motivovat a aktivovat jeho účastníky k uplatnění na trhu práce. Job club probíhá formou opakovaných setkávání v malých skupinách 8–12 účastníků v průběhu 5–6 schůzek. Poradenský program je zdarma. V případě, že máte zájem o zařazení do skupinového programu, obraťte se na vašeho zprostředkovatele na ÚP ČR.

Poradenství v rámci Job clubu nabízí ÚP ČR všem uchazečům o zaměstnání, kteří si chtějí vylepšit sebe prezentaci, pracovat na svém osobním i duchovním růstu, posílit sebevědomí a naučit se zvládat stresové situace spojené s nezaměstnaností. Mimo jiné se dozvíte, jak správně hledat zaměstnání, jak napsat životopis, motivační dopis či jak se připravit na přijímací pohovor. Všechny tyto služby poskytuje ÚP ČR klientům zdarma.

Job club vám pomůže s:

- orientací na trhu práce,
- upřesněním cíle profesní kariéry a hledáním zaměstnání,
- vytvořením osobního portfolia (strukturovaný životopis, motivační dopis, doklady o vzdělání a praxi),
- přípravou na přijímací pohovor, výběrové řízení (návčik přijímacího pohovoru, modelové situace),
- využitím různých způsobů hledání zaměstnání a různých zdrojů informací o volných pracovních místech,
- orientací v pracovněprávní problematice,
- se zvládáním stresu,
- prezentací sebe samého, zvýšením sebevědomí, osvojením dalších komunikačních dovedností.

Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením (OZP)

ÚP ČR je připraven pomoci v návratu na trh práce i lidem se zdravotním postižením, a to v rámci příspěvků na zřízení či provoz chráněného pracovního místa. Kdo je považován za osobu se zdravotním postižením, najdete v § 67 zákona o zaměstnanosti. Nejsou to jen osoby invalidní, ale také osoby zdravotně znevýhodněné.

Povinný podíl

Povinnost zaměstnavatelů zaměstnávat osoby se zdravotním postižením ve výši povinného podílu blíže specifikuje § 81 zákona o zaměstnanosti. Zaměstnavatelé s více než 25 zaměstnanci v pracovním poměru jsou povinni zaměstnávat OZP ve výši povinného podílu, který činí 4 % z celkového počtu zaměstnanců, nebo odebírat výrobky či služby od firem zaměstnávajících více než 50 % zaměstnanců, kteří jsou OZP a pracují na chráněném pracovním místě (CHPM) nebo zadáváním zakázek těmto subjektům. Pokud ale svou povinnost některými z těchto způsobů nesplní, musí odvádět do státního rozpočtu 2,5 násobek průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí kalendářního roku, v němž povinnost plnit povinný podíl vznikla, za každou OZP, kterou by měli zaměstnat.

OZP a hledání zaměstnání

V případě, že je člověk OZP (popř. OZP/ZPS, OZP/ZTP), je nutné přizpůsobit tomuto faktu hledání zaměstnání. Na stránkách ÚP ČR je ze všech na internetu zveřejňovaných pracovních míst k nalezení nejvíce volných míst určených právě OZP. Současně i soukromé pracovní portály často obsahují záložku „zaměstnávání OZP“, popřípadě můžete tuto skutečnost zadat jako jeden z parametrů do vyhledávače zaměstnání (spolu například s lokalitou, vzděláním atd.). Více informací k tomuto tématu je k dispozici na internetových stránkách ÚP ČR

www.uradprace.cz,

Nadačního fondu pro podporu zaměstnání osob se zdravotním postižením

www.nfozp.cz

nebo na stránkách Diverzita pro OZP

www.diverzitaproozp.cz.

Příspěvek na zřízení chráněného pracovního místa

Při rozhodování o přiznání příspěvků na zřízení CHPM bere ÚP ČR v potaz celkovou situaci na trhu práce v daném regionu. Příspěvek na zřízení CHPM je určen na pořízení nezbytného vybavení potřebného pro vybudování pracoviště. Podmínkou je, že takto vytvořené místo musí firma obsadit osobou se zdravotním postižením minimálně na tři roky. Pokud zaměstnavatel přijme osobu se zdravotním postižením (osobu invalidní v 1. nebo 2. stupni nebo osobu zdravotně znevýhodněnou), může dostat částku odpovídající maximálně osminásobku, a v případě osoby s těžším zdravotním postižením (osoby invalidní ve 3. stupni), pak dvanáctinásobku průměrné mzdy v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí předchozího roku. Jestliže zaměstnavatel zřizuje 10 a více chráněných pracovních míst, pak činí maximální výše poskytnutého příspěvku desetinásobek uvedené průměrné mzdy a v případě osoby s těžším zdravotním postižením čtrnáctinásobek výše uvedené průměrné mzdy.

Příspěvek na částečnou úhradu provozních nákladů CHPM

ÚP ČR může na chráněné pracovní místo poskytnout zaměstnavateli nebo podnikající fyzické osobě se zdravotním postižením i příspěvek na částečnou úhradu provozních nákladů. Roční výše příspěvku činí nejvýše 48 tis. Kč.

Příspěvek na podporu zaměstnávání OZP

Jestliže ve firmě pracuje více než 50 % OZP z celkového přepočteného počtu zaměstnanců, a jsou umístěni na chráněných pracovních místech, může si zaměstnavatel zažádat i o příspěvek na refundaci 75% skutečně vynaložených nákladů na mzdy nebo platy pracovníků se zdravotním postižením. Zaměstnavatel může dostat max. 8 tisíc Kč na zaměstnance invalidního v 1.–3. stupni, a max. 5 tisíc Kč na osobu zdravotně znevýhodněnou (OZZ). Zaměstnavatel také může požádat o zvýšení příspěvku o částku odpovídající dalším nákladům vynaloženým na zaměstnávání OZP, nejvýše však o 2 tisíce Kč u zaměstnance invalidního v 1.–3. stupni, v případě OZZ nejvýše o 1 tisíc Kč měsíčně. Celkem tak může získat na jednoho zaměstnance se zdravotním postižením až 10 tis. Kč měsíčně, v případě OZZ až 6 tisíc Kč měsíčně. Když zaměstnavatel splní veškeré zákonem stanovené podmínky, je tento příspěvek nárokový.

Sleva na dani

Pokud firma zaměstnává osoby se zdravotním postižením, může také uplatnit slevu na dani. V případě každého pracovníka s 1. nebo 2. stupněm invalidity činí sleva na dani 18 tis. Kč, v případě zaměstnance ve 3. stupni invalidity 60 tis. Kč ročně.

Projekty a nástroje na podporu zaměstnanosti z prostředků EU

Ve všech regionech ČR běží řada projektů (některé z nich jsou uvedeny níže), které jsou zaměřeny na konkrétní skupinu uchazečů o zaměstnání, a v jejichž rámci existuje mix nástrojů vycházející z konkrétních potřeb regionálního trhu práce. Určitě je na místě informovat se na tyto programy na příslušném kontaktním pracovišti ÚP ČR, u poradce či zprostředkovatelky. Žadatelem pro většinu příspěvků z APZ je příslušný zaměstnavatel a o příspěvcích rozhoduje odborná komise ÚP ČR. Na tyto příspěvky není právní nárok.

Regionální individuální projekty (RIP)

Regionální individuální projekty realizuje ÚP ČR na základě výzev Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) vyhlášených Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR a realizovaných do konce roku 2015. Na současné programové období bude následně navazovat Operační program Zaměstnanost (OPZ), v rámci kterého se budou projekty realizovat do roku 2020. Podrobnosti najdete na

www.esfcr.cz/op-zamestnanost-2014-2020.

ÚP ČR zaměřuje projekty především na specifické skupiny nezaměstnaných – například uchazeče dlouhodobě nezaměstnané či uchazeče ohrožené dlouhodobou nezaměstnaností, mimo jiné kvůli vysokému věku, nedostatku praxe, zdravotnímu znevýhodnění, péči o dítě nebo osobu blízkou či v případě lidí, kteří ztratili práci v rámci hromadného propouštění. Více informací o právě probíhajících projektech naleznete na webových stránkách ÚP ČR

www.portal.mpsv.cz/upcr/esf.

Do projektů, které končí v roce 2015, už bohužel není možné se hlásit, ale můžete v případě zájmu požádat o vstup do projektů, které na ně v novém programovém období plynule navazují. Informace o nich najdete vždy pod běžícím projektem.

Projekty zaměřené na mladé uchazeče o zaměstnání

Odborné praxe pro mladé do 30 let

Celkem čtrnáct RIP s názvem „Odborné praxe pro mladé do 30 let“ za cca 1,83 mld. Kč realizuje ÚP ČR v období 1. 7. 2013 – 30. 11. 2015 prostřednictvím svých krajských poboček (KrP) v rámci OP LZZ, ze kterého jde na úhradu projektů 85 % a zbylých 15 % pak ze státního rozpočtu. Spolupráce ÚP ČR a zaměstnavatelů je založena na poskytování mzdových příspěvků na SÚPM – vyhrazená, na která firmy přijímají absolventy škol, kteří jsou bez praxe. Vytipované uchazeče osloví ÚP ČR a nabídne jim pracovní poměr na dobu určitou či neurčitou u konkrétního zaměstnavatele. Doba takto sjednané podpory trvá minimálně 3 měsíce. Při výběru uchazečů do odborných praxí spolupracuje ÚP ČR nejen se zaměstnavateli v regionu, ale vychází i z konkrétní nabídky volných pracovních míst a požadavků podniků na kvalifikaci, znalosti a možnosti nových pracovníků. V případě, že ÚP ČR uzavře vzájemnou dohodu se zaměstnavatelem, může mu poskytnout na vytvořené SÚPM měsíční příspěvek na celkové mzdové náklady, a to až do výše 24 000 Kč (včetně odvodů na zdravotní a sociální pojištění). Pokud to bude nutné a přínosné pro obě strany, může účastník projektu získat i příspěvek na potřebnou rekvalifikaci. Šanci na nové místo dostávají mladí lidé, kteří jsou v evidenci ÚP ČR (její délka přitom nehraje žádnou roli) a od doby, kdy ukončili studium, odpracovali dohromady maximálně dva roky.

Cílem je umožnit mladým lidem získání potřebné praxe. Právě nově nabyté pracovní zkušenosti pak mohou zúročit při hledání práce. Kromě příspěvku na mzdy absolventů může ÚP ČR vyplatit zaměstnavateli také příspěvek na mentora, tedy stávajícího pracovníka

firmy, který dohlíží na plnění plánu odborné praxe a zároveň zaškoluje po dobu až 7 měsíců přijatého absolventa. Maximální výše příspěvku je 165 Kč/hod., přičemž během prvních 3 měsíců může nejvyšší týdenní rozsah činit 15 hodin, po dobu 4.–7. měsíce pak 5 hodin týdně. O projekt je velký zájem jak mezi mladými lidmi, tak i mezi zaměstnavateli. Toto opatření rovněž patří mezi priority Evropské unie v rámci programu „Záruky pro mladé“.

Realizace Záruk pro mladé

Vzhledem k tomu, že se Odborné praxe velmi osvědčily, počítá ÚP ČR s obdobnou aktivitou i v rámci navazujícího Operačního programu Zaměstnanost (OPZ), a to v podobě regionálních projektů s názvem „Realizace Záruk pro mladé v ... kraji“. Ty se budou zaměřovat na podporu nástrojů a opatření Aktivní politiky zaměstnanosti, a to zejména na tvorbu nových pracovních míst a podporu poradenských aktivit vedoucích k uplatnění na trhu práce.

Specifické cíle projektu:

- začlenění mladých osob do 29 let věku (včetně) na trh práce,
- poskytnutí odborných dovedností a znalostí pro výkon konkrétních profesí,
- získání kvalitního a dlouhodobého zaměstnání (odborná praxe za přítomnosti mentora),
- předcházení opakované evidenci a snížení průměrné doby evidence mladých uchazečů o zaměstnání na ÚP ČR,
- usilování o opětovné zahájení přípravy na budoucí povolání s využitím kariérového poradenství a aktivity „Návrat do vzdělání“ (u uchazečů bez dokončené odborné kvalifikace),
- umístění účastníků projektu na pracovní místa s alespoň minimálním potenciálem kariérního růstu u daného zaměstnavatele, jak na českém tak i zahraničním pracovním trhu („Stáže do zahraničí“),
- rekvalifikace a další vzdělávací aktivity zaměřené zejména na získání odborných znalostí a dovedností, obecně vyžadovaných na trhu práce, a cílené na přípravu uchazečů pro konkrétní profese.

Naplnění těchto specifických cílů přispěje ke snížení regionální diferenciace v přístupu k zaměstnání, a to jak na úrovni krajů, tak okresů.

Dalšími připravovanými RIP pro mladé uchazeče o zaměstnání v rámci Ústeckého a Karlovarského kraje jsou projekty „*Iniciativy podpory zaměstnanosti mládeže*“.

Iniciativy podpory zaměstnanosti mládeže pro region NUTS 2 Severozápad

Jedná se o 2 RIPy, které se budou soustřeďovat na zaměstnávání a zvýšení zaměstnatelnosti uchazečů o zaměstnání ve věku 15–29 let. Hlavním cílem těchto dvou projektů, které se rozjedou v prosinci 2015, je, aby mladí lidé získali potřebnou praxi a následně stabilní zaměstnání.

Při vstupu klienta do projektu proběhne intenzivní vstupní pohovor, jehož účelem je profilace, na jejímž základě zařadí ÚP ČR účastníky do aktivit odpovídajících jejich schopnostem a zájmům. Dalším cílem je snížení nezaměstnanosti mladých lidí mezi 15–29 lety, osob s nízkou kvalifikací a umožnění účastníkům návrat do škol.

Součástí těchto projektů jsou dvě nové aktivity, a to „*Stáže do zahraničí*“ a „*Návrat do vzdělávání*“.

V rámci „*Stáží do zahraničí*“ budou účastníci projektů moci vycestovat na pracovní pobyt do zahraničí za účelem získání zkušeností a zvýšení jejich kvalifikace. Po dobu jejich pobytu v cizině jim ÚP ČR uhradí ubytování, stravování a proplatí cestovné výdaje. Součástí aktivity bude také uznání dosaženého stupně vzdělání v zahraničí - nostrifikace, která je nutná a důležitá pro vstup na zahraniční volný trh práce. Účastníci projdou intenzivním jazykovým kurzem (především německý jazyk).

Cílem „Návratu do vzdělávání“ je motivovat účastníka projektu, a to prostřednictvím individuálního a skupinového poradenství, aby se vrátil do školy. V rámci této aktivity bude ÚP ČR úzce spolupracovat s vhodnými školami zaměřenými především na praktické vzdělávání, které by následně klientům zajistilo dobré uplatnění na pracovním trhu.

Projekty zaměřené na zaměstnavatele a jejich zaměstnance

Vzdělávejte se pro růst! – regiony

V oblasti podpory 1.1 OP LZZ – Zvýšení adaptability zaměstnanců a konkurenceschopnosti podniků běžely od 1. 7. 2012 do 31. 5. 2014 regionálně zaměřené individuální projekty pod souhrnným označením „Vzdělávejte se pro růst! – regiony“, na které pro značný zájem zaměstnavatelů navazují od 1. 7. 2013 do 30. 11. 2015 projekty „Vzdělávejte se pro růst! – regiony II“. Cílem celkem 26 regionálních projektů s celkovou alokací 1,7 mld. Kč je podpořit vzdělávání zaměstnanců ve firmách s předpokladem hospodářského růstu a zároveň reagovat na aktuální ekonomickou situaci a potřeby trhu práce v jednotlivých krajích. Zaměstnavatelé v rámci projektu mohou obdržet finanční příspěvek na zvyšování či prohlubování kvalifikace svých zaměstnanců a náhradu mzdy po dobu jejich účasti na vzdělávání.

Národní individuální projekty (NIP)

Národní individuální projekty (NIP) v tuto chvíli (rok 2015) realizuje MPSV na základě výzev Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ). Důležitým partnerem těchto projektů je Úřad práce ČR, který je aplikuje v praxi. Realizace národních individuálních projektů končí v roce 2015 a navazovat na ně budou projekty financované z nového Operačního programu Zaměstnanost (OPZ), u nichž bude příjemcem prostředků už přímo ÚP ČR. Cílová skupina národních individuálních projektů a realizované aktivity jsou podobné jako u regionálních individuálních projektů. Největší rozdíl je však v pokrytí aktivit, které zahrnují území celé České republiky.

Projekty zaměřené na zaměstnavatele a jejich zaměstnance

Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců (POVEZ)

Projekt „*Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců*“ navázal na úspěšný národní individuální projekt „*Vzdělávejte se pro růst!*“. Jeho realizace trvá do 30. 11. 2015, přičemž vzdělávání zaměstnanců musí být ukončeno do 30. 9. 2015. Také jeho prostřednictvím mohou zaměstnavatelé získat příspěvky na zvyšování odborných znalostí a dovedností svých zaměstnanců. Současně může zaměstnavatel získat příspěvek na mzdové náklady vzdělávaných zaměstnanců po dobu jejich účasti na vzdělávací aktivitě. Do programu se nově mohou zapojit i osoby samostatně výdělečně činné, a to jak se zaměstnanci, tak i bez nich. Podporu mohou získat zájemci, jejichž meziroční pokles tržeb nepřesáhne 15%. O přiznání příspěvku a jeho výši pak rozhoduje konkrétní krajská pobočka ÚP ČR. Při posuzování žádostí bere mimo jiné v potaz, jestli poskytnutá podpora pomůže zlepšit situaci na konkrétním trhu práce, nebo zda bude mít vzdělání pozitivní dopad na podnik i samotného zaměstnance. Žadatel může v průměru čerpat maximálně 500 tis. Kč měsíčně.

Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II (POVEZ II)

V rámci nového Operačního programu Zaměstnanost (OPZ) se připravuje navazující projekt „*Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II*“. Předpokládaná doba trvání tohoto projektu je 5 let s celkovou alokací 3,5 mld. Kč.

Projekt se zaměří na podporu podniků a podnikatelů při vzdělávání či rekvalifikaci stávajících či nově přijatých zaměstnanců. Zaměstnavatelé budou moci ve prospěch zvyšování odborného růstu a rozšíření kvalifikace zaměstnanců čerpat příspěvek na vzdělávací aktivitu a na mzdové náklady zaměstnanců po dobu jejich účasti na vzdělávací aktivitě. Projekt bude zaměřen také na zvyšování adaptability starších pracovníků ve firmách. Z důvodu zachování efektivity požadovaného vzdělávání je v rámci projektu POVEZ II nastavena také finanční spoluúčast zaměstnavatele ve výši 15% skutečně vynaložených nákladů na vzdělávání (tzv. kurzovné).

„Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II“ bude realizován prostřednictvím krajských poboček ÚP ČR, mimo hl. m. Prahy.

Projekty zaměřené na uchazeče o zaměstnání

Vzdělávejte se pro růst! – pracovní příležitosti

Projekt je realizován od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2015. Cílem projektu je působit proti dlouhodobé nezaměstnanosti prostřednictvím nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti v podobě veřejně prospěšných prací (VPP) a vyhrazených společensky účelných pracovních míst (SÚPM). Rozpočet projektu je po navýšení 12 mld. Kč.

V dalším programovém období bude ÚP ČR realizovat tři projekty s názvem „*Nové pracovní příležitosti*“, „*Nové pracovní příležitosti – VPP*“ a „*Nové pracovní příležitosti – SÚPM*“, které budou rovněž sloužit k podpoře obtížně zaměstnatelných osob v rámci stejných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. Rozpočet projektů je zatím souhrnně stanoven na 9,5 mld. Kč.

Vzdělávání a dovednosti pro trh práce (VDTP)

Jde o projekt zaměřený na poradenské činnosti a rekvalifikace pro uchazeče a zájemce o zaměstnání. V rámci tohoto projektu je možná realizace nejen rekvalifikací zabezpečovaných Úřadem práce ČR, ale též rekvalifikací zvolených. Tento projekt je realizován v období od 1. 6. 2013 do 31. 10. 2015 a rozpočet projektu činí 734 652 698 Kč.

Uchazeči o zaměstnání zařazení do poradenských činností a zabezpečovaných rekvalifikací mají možnost požádat o úhradu stravného, a v případě, že kurz probíhá mimo obec, ve které bydlí, i o úhradu cestovného a ubytování. V rámci doprovodných aktivit

mohou uchazeči o zaměstnání také požádat o úhradu lékařského vyšetření před zařazením do rekvalifikačního kurzu zabezpečovaného ÚP ČR.

Novým prvkem tohoto projektu je zkvalitnění spolupráce se zaměstnavateli, monitorování terénu, následné párování požadavků zaměstnavatelů s nabídkou uchazečů a zájemců o zaměstnání a cílené směřování rekvalifikačních kurzů na potřeby regionálního trhu práce. Hlavním záměrem je, aby se vybraný klient stal pro zaměstnavatele zajímavým a zaměstnatelným. Smyslem této klíčové aktivity je určování optimální skladby rekvalifikačních kurzů, které se následně v rámci projektu nabízejí. Neustálé udržování vazby rekvalifikací na aktuální situaci na trhu práce tak umožňuje nabízet právě ty rekvalifikace, které trh práce potřebuje.

V rámci nového OPZ je připravován projekt „*Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II (VDTP II)*“, který bude na současný projekt navazovat. Bude i nadále probíhat realizace poradenských činností, zabezpečovaných i zvolených rekvalifikací i doprovodných aktivit. K cíleným rekvalifikacím bude docházet na základě získaných informací o volných pracovních místech od pracovníků v terénu.

Osobní kontakt se zaměstnavatelem - monitoring trhu práce

V rámci co možná nejužší spolupráce se zaměstnavateli realizuje ÚP ČR rovněž monitorovací návštěvy, jejichž cílem je mimo jiné zjištění údajů a informací přímo v terénu, tedy v místě vlastního působení konkrétního zaměstnavatele. Každý měsíc proběhne v rámci celé ČR přes 500 monitorovacích návštěv. Výsledkem znovuoobnovené praxe je lepší zmapování situace na trhu práce v regionech, vyšší informovanost zaměstnavatelů, přesnější zacílení nástrojů APZ a tisíce nových volných pracovních míst v databázi ÚP ČR. Cílem je zaměstnavatele informovat o nástrojích APZ, ale také získat co nejvíce informací o stavu a očekávaném vývoji zaměstnanosti v regionu, tedy o plánovaném přijímání, případně propouštění zaměstnanců.

Zaměstnanci ÚP ČR nejdříve zaměstnavatele telefonicky nebo emailem kontaktují a nabídnou mu osobní schůzku. Během ní mu podají podrobné informace týkající se možností využití příspěvků v rámci APZ, hlášení volných pracovních míst nebo rekvalifikací. Hlavním plusem monitorovací činnosti je, že se veškeré údaje dostanou přímo na stůl jednotlivým zaměstnavatelům. Dozví se, co konkrétně v jejich případě mohou využít. Tedy informace, které obvykle nemají čas sledovat. Na základě osobního jednání může ÚP ČR ušít nabídku firmě skutečně na míru. A nejde jen o finanční pomoc. ÚP ČR je schopen nabídnout zaměstnavatelům například součinnost při organizaci a realizaci výběrových řízení. Zaměstnavatelé mají zájem i o účast v řadě projektů spolufinancovaných z Evropského sociálního fondu. V kurzu jsou především programy Odborné praxe pro mladé, Vzdělávejte se pro růst nebo POVEZ. Překážkou pro jejich ještě větší využití je nízká orientace firem v této oblasti. A právě pomocná ruka ze strany ÚP ČR jim nabízí možnosti, o kterých donedávna ještě netušily.

Hlášení plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Zaměstnavatelé, kteří zaměstnávají v přepočteném počtu více než 25 zaměstnanců, mají povinnost každý rok do 15. 2. písemně oznámit pracovišti ÚP ČR, v jejímž územním obvodu má zaměstnavatel sídlo, způsob plnění povinného podílu osob se zdravotním postižením na celkovém počtu zaměstnanců za uplynulý kalendářní rok. V případě vzniku povinnosti odvodu do státního rozpočtu je zaměstnavatel povinen tuto částku odvést do výše uvedeného data na účet místně příslušné krajské pobočky ÚP ČR.

Hlášení hromadného propouštění zaměstnanců

O hromadné propouštění se jedná tehdy, pokud během 30 dnů dostane ve firmě s 20 až 100 zaměstnanci výpověď minimálně 10 lidí. V podniku se 101 až 300 pracovníky aspoň desetina zaměstnanců a ve společnosti s více než 300 zaměstnanci minimálně 30 lidí. Před tím, než dá zaměstnavatel výpovědi jednotlivým zaměstnancům, musí o svém záměru písemně informovat, a to nejpozději 30 dní předem, odborovou organizaci, radu zaměstnanců (pokud takové orgány zaměstnavatel nemá, musí informovat přímo propouštěné pracovníky) a také příslušnou krajskou pobočku ÚP ČR podle místa činnosti firmy. Ve zprávě je firma povinna uvést důvody a termíny hromadného propouštění, celkový počet zaměstnanců a zároveň počet a profesní složení lidí, kterých se bude propouštění týkat. V neposlední řadě musí informace obsahovat i údaje o odstupném, případně dalších právech takto postižených pracovníků. Současně musí zaměstnavatel předložit návrh kritérií, na jejichž základě proběhne výběr těch, kteří dostanou výpověď.

Informační povinnost zaměstnavatele při zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí

Nastoupí-li do zaměstnání občan EU, jeho rodinný příslušník, rodinný příslušník občana ČR, u kterého se nevyžaduje povolení k zaměstnání nebo cizinec, u kterého se vyžaduje povolení k zaměstnání, zaměstnanecká nebo modrá karta, je zaměstnavatel povinen o této skutečnosti informovat příslušnou krajskou pobočku ÚP ČR, a to písemnou formou nejpozději v den nástupu. Zaměstnavatel je povinen vést evidenci občanů EU, jejich rodinných příslušníků a rodinných příslušníků občana ČR, které zaměstnává. Každou změnu

údajů v této evidenci, včetně ukončení zaměstnání, je zaměstnavatel povinen písemně sdělit příslušné krajské pobočce nejpozději do 10 kalendářních dnů. Informační povinnost u cizince, kterému byla vydána zaměstnanecká nebo modrá karta, musí zaměstnavatel splnit nejpozději do 45 kalendářních dnů. U zaměstnance, kterému bylo vydáno povolení k zaměstnání, nejpozději do 10 kalendářních dnů. Zaměstnavatel informuje ÚP ČR také pokud zaměstnanec, který má povolení k zaměstnání, zaměstnaneckou nebo modrou kartu, ukončí zaměstnání před uplynutím doby, na kterou mu bylo povolení, zaměstnanecká nebo modrá karta vydána. V takovém případě má na zaslání informace opět 10 kalendářních dnů.

Insolvenční řízení a povinnost zaměstnavatele

V zákoně č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele je deklarováno právo na uspokojení splatných mzdových nároků zaměstnance, nevyplacených mu jeho zaměstnavatelem, který je v platební neschopnosti. Zaměstnavatel po písemné výzvě ÚP ČR předkládá seznam dlužných mzdových nároků všech svých zaměstnanců za určené období.

Činnost dítěte

Pokud dítě do patnácti let vykonává pracovní činnost, může ji vykonávat pro právnickou nebo fyzickou osobu jen na základě povolení vydaného příslušným pracoviště ÚP ČR dle místa jeho trvalého pobytu. Za činnost dítěte se považuje činnost umělecká a kulturní, reklamní, dále činnost v modelingu a při provádění sportovních výkonů na veřejnosti.

Práce v zahraničí

Možností, jak získat práci v cizině je několik – buď si ji člověk najde sám a odpoví třeba na inzerát, nebo se obrátí na agenturu či využije služeb EURES.

Pokud se člověk rozhodne pro agenturu práce, měl by si v první řadě ověřit, jestli má agentura povolení ÚP ČR ke zprostředkování zaměstnání do zahraničí. Pravidelně aktualizovaný seznam agentur je k dispozici na adrese www.portal.mpsv.cz/sz v sekci Pro občany – Agentury práce. Další podmínkou je, že taková agentura musí mít sjednané pojištění proti úpadku. V tom případě pak má člověk jistotu, že pokud nedostane v zahraničí domluvenou mzdu, může se obrátit na pojišťovnu. Neméně důležité je, aby si klient hned na začátku ujasnil, s kým vlastně uzavírá pracovní právní vztah. Tedy kdo bude jeho zaměstnavatel, zda agentura nebo firma v zahraničí, pro kterou bude pracovat. Agentura si v žádném případě nesmí říct o jakýkoli finanční obnos za zprostředkování a nesmí požadovat procenta z domluvené mzdy. Výjimku tvoří uhrazení výdajů spojených s cestou (jízdenky, letenky apod.) či ubytováním.

EURES

Informace o volných pracovních místech v konkrétních evropských zemích najdou zájemci na webových stránkách evropského portálu pracovní mobility EURES www.eures.europa.eu. Volné pozice, které nabízejí evropské firmy pracovníkům přímo z ČR, jsou pak zveřejněny na www.eures.cz.

V rámci sítě EURES, která je zájemcům k dispozici v celé EU, funguje na tisíc poradců. Celkem 26 z nich působí na krajských pobočkách ÚP ČR. Lidé se na ně mohou obracet s dotazy týkajícími se nejen práce v zahraničí, ale také tamních životních podmínek. Pracovní místa, která zaměstnavatelé přes EURES nabízejí, jsou prověřená a minimalizuje se tak možnost podvodu.

Mladí uchazeči mohou v současné době využít projektu Evropské unie **Your first EURES job 4.0** zaměřeného na klienty, kteří hledají práci nebo pracovní trénink v jiném členském státě Evropské unie (dále jen EU), Norsku či Islandu. Projekt pomáhá zaměstnavatelům najít mladé, kvalifikované a flexibilní pracovníky na evropském trhu práce. Program testuje nový způsob poskytování služeb pracovní mobility na míru mladým lidem a zaměstnavatelům, a to prostřednictvím inovativní online platformy www.yourfirsteuresjob.eu. Národní služby zaměstnanosti

poskytují zainteresovaným aktérům podporu ve formě informací, náborů, propojování s vhodnými kandidáty/zaměstnavateli, umisťování a financování uchazečů i zaměstnavatelů, kteří projeví zájem o zaměstnance ze zahraničí. Nárok na podporu mají občané EU, Norska a Islandu, ve věku 18 až 35 let, žijící v jakémkoliv výše uvedeném státě. Nárok mají také všichni zaměstnavatelé s legálním sídlem v zemích EU, Norsku či na Islandu, kteří uchazečům nabídnou alespoň šestiměsíční kontrakt (obsahující integrační program) splňující platové a pracovní podmínky, dané vnitrostátními pracovněprávními předpisy. Program financuje jazykové kurzy nebo jiné formy vzdělání. Pokrývá rovněž cestovní výdaje na cestu na pohovor a usazení se v dané evropské zemi při nástupu do zaměstnání. Malé a střední společnosti s až 250 zaměstnanci mohou požádat o finanční podporu na náklady spojené s proškolením a adaptací nově přijatých zaměstnanců, stážistů či učňů.

Informace o zaměstnávání zahraničních pracovníků

Pro účely zaměstnávání zahraničních pracovníků se za cizince nepovažuje občan Evropské unie, EHP, Švýcarska a jeho rodinný příslušník, stejně tak rodinný příslušník občana ČR, který není státním příslušníkem ČR ani jiného státu Evropské unie. Jednoduše řečeno – pro občany EU, EHP a Švýcarska platí stejné podmínky jako pro občany ČR.

Zaměstnanecká a modrá karta

Zaměstnanecká karta je pobytové oprávnění za účelem výkonu zaměstnání cizinců. Zaměstnanecké karty se vydávají na pracovní místo, které je vedené v centrální evidenci volných míst určených pro zaměstnanecké karty.

Volná pracovní místa se do centrální evidence sehrávají, pokud nebyla do 30 dnů po nahlášení na ÚP ČR obsazena, a pokud k zařazení do centrální evidence dal zaměstnavatel souhlas. Zaměstnaneckou kartu vydává Ministerstvo vnitra (MV ČR) – odbor azylové a migrační politiky.

Zaměstnanecká karta se vydává ve dvou režimech, duálním (zahrnuje povolení k práci i k pobytu) a neduálním (jen pobytové oprávnění, ke kterému je potřeba buď povolení k zaměstnání, nebo má cizinec volný přístup na trh práce). Platí, že pokud cizinec žádá o duální zaměstnaneckou kartu, nevyřizuje si povolení k zaměstnání a naopak, pokud v níže uvedených případech

žádá o povolení k zaměstnání, s MV ČR už řeší jen povolení k pobytu. Povolení k zaměstnání se vydává jen v některých případech (sezónní práce, vyslaným zaměstnancům, držitelům víz a povolení k pobytu za účelem podnikání, žadatelům o azyl, držitelům víz za účelem strpění podle zákona o azylu, držitelům víz za účelem strpění podle zákona o pobytu cizinců, stážistům, studentům v rámci výměn mezi školami – pro kompletní výčet víz § 89 a § 95–97 zákona o zaměstnanosti).

Obdobným způsobem mohou cizinci získat modrou kartu. Ta se vydává za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci. Je požadováno minimálně ukončené vysokoškolské vzdělání nebo vyšší odborné vzdělání, pokud studium trvalo aspoň 3 roky.

Povolení k zaměstnávání cizince

Pokud chce zaměstnavatel zaměstnat cizince ze třetí země na základě povolení k zaměstnání, musí na příslušném kontaktním pracovišti ÚP ČR nejprve nahlásit volné pracovní místo a jeho charakteristiku. Cizinec podává žádost o povolení k zaměstnání u příslušné krajské pobočky Úřadu práce ČR. Žádost může podat osobně, nebo prostřednictvím pověřené osoby (zpravidla budoucího zaměstnavatele). Žádost se podává v písemné podobě, k žádosti cizinec přikládá také vyjádření zaměstnavatele, že cizince zaměstná, fotokopii stránky z cestovního dokladu a především doklady potvrzující žadatelovu odbornou způsobilost k výkonu dané profese.

Povolení k zaměstnání může být vydáno např. pro:

- společníky, členy družstev, dále pro cizince, které jejich zaměstnavatel vyšle na území ČR k plnění úkolů vyplývajících z obchodní nebo jiné smlouvy,
- pro sezónní zaměstnance a cizincům, kterým bylo uděleno vízum za účelem strpění pobytu,
- cizince, kteří jsou žadateli o udělení mezinárodní ochrany (nejdříve 12 měsíců od podání žádosti), dále pak cizincům do 26 let věku, zaměstnávaným příležitostnými a časově omezenými pracemi v rámci výměny mezi školami nebo v rámci programů pro mládež, jichž se Česká republika účastní,
- cizince s dlouhodobým pobytem za účelem podnikání,
- cizince, za účelem zvyšování kvalifikace (stáž na 6 měsíců).

Pro další informace doporučujeme obrátit se na příslušné kontaktní pracoviště ÚP ČR.

Zaměstnávání občanů Evropské unie

Jak už bylo řečeno, pro občany EU, EHP a Švýcarska a jejich rodinné příslušníky platí jiná pravidla – mají volný přístup na trh práce ČR. Zaměstnavatel je povinen ÚP ČR písemně oznámit např. jejich nástup a ukončení zaměstnání a vést jejich evidenci.

Publikace má informativní charakter. Aktuální a úplné informace poskytnou příslušní pracovníci na kontaktních místech Úřadu práce ČR.

Autoři fotografií: Titulní strana: (c) Michaeljung | Dreamstime.com; 1: baki/Shutterstock.com; 4: Di Studio/Shutterstock.com; 11: GaudiLab/Shutterstock.com; 13: Robert Kneschke/Shutterstock.com; 14: Syda Productions/Shutterstock.com; 15: Dmitry Kalinovsky/Shutterstock.com; 16: muratart/Shutterstock.com; 18: gpointstudio/Shutterstock.com; 19: Hung Chung Chih/Shutterstock.com; 21: Lisa F. Young/Shutterstock.com; 22: Goodluz/Shutterstock.com; 23: Matej Kastelic/Shutterstock.com; 28: stefanolunardi/Shutterstock.com; 30: DmitriMaruta/Shutterstock.com; 32: Iakov Filimonov/Shutterstock.com; 33: Goodluz/Shutterstock.com; 35: Goodluz/Shutterstock.com; 36: AnikaNes/Shutterstock.com; 37: Dmitry Kalinovsky/Shutterstock.com; 38: Andrey_Popov/Shutterstock.com; 43: Rawpixel/Shutterstock.com

Seznam zkratk:

- APZ** – aktivní politika zaměstnanosti
- ČR** – Česká republika
- ČSSZ** – Česká správa sociálního zabezpečení
- EU** – Evropská unie
- CHPM** – chráněné pracovní místo
- ID** – invalidní důchod
- IPS** – Informační a poradenské středisko při ÚP ČR
- KoP** – kontaktní pracoviště ÚP ČR
- KrP** – krajská pobočka ÚP ČR
- MPSV** – Ministerstvo práce a sociálních věcí
- MV ČR** – Ministerstvo vnitra ČR
- NIP** - národní individuální projekty
- OP LZZ** – Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
- OPZ** – Operační program Zaměstnanost
- OSSZ** – Okresní správa sociálního zabezpečení
- OSVČ** – osoba samostatně výdělečně činná
- OZP** – osoba se zdravotním postižením
- OZZ** – osoba zdravotně znevýhodněná
- POVEZ** – projekt Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců
- RIP** - regionální individuální projekty
- SÚPM** – společensky účelné pracovní místo
- ÚP ČR** – Úřad práce České republiky
- VDTP** – projekt Vzdělávání a dovednosti pro trh práce
- VPP** – veřejně prospěšné práce

Důležité odkazy:

www.uradprace.cz

www.mpsv.cz

www.cssz.cz

www.suip.cz

Úřad práce ČR

Praktické informace pro klienty ÚP ČR

Účelová publikace. Není určena k prodeji na knižním trhu.

Vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR,
Na Poříčnickém právu 1, 128 01 Praha 2

Tisk: ASTRON group, Veselská 699, 199 00 Praha 9

1. vydání, září 2015

ISBN: 978-80-7421-113-3

**Tato publikace vznikla v rámci projektu
„Metodika individuální a komplexní práce s klienty ÚP ČR“,
reg.č. projektu: CZ.1.04/2.2.00/11.00019**

Projekt je financován z ESF a státního rozpočtu ČR prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost